
OBSAH

Seznam zkratk	9
Předmluva	11
1 Úvodní poznámky	17
1.1 Zaměření a obsahové pojetí monografie	17
1.2 Systém žalobních typů	23
1.2.1 Geneze aktuální podoby správního soudnictví	23
1.2.2 Formy činnosti veřejné správy a správní soudnictví	28
1.2.3 Systém (základních) žalobních typů	31
1.3 Žaloba proti rozhodnutí	35
1.3.1 Základní charakteristika	35
1.3.2 Kategorie rozhodnutí	36
1.3.3 Základní procesní aspekty	39
1.4 Žaloba na ochranu proti nečinnosti	42
1.4.1 Základní charakteristika	42
1.4.2 Kategorie nečinnosti	44
1.4.3 Základní procesní aspekty	45
1.5 Žaloba na ochranu před nezákonným zásahem	47
1.5.1 Základní charakteristika	47
1.5.2 Kategorie nezákonného zásahu	48
1.5.3 Základní procesní aspekty	52
1.6 Návrh na zrušení opatření obecné povahy	55
1.6.1 Základní charakteristika	55
1.6.2 Kategorie opatření obecné povahy	56
1.6.3 Základní procesní aspekty	58
2 Co vše by měly správní soudy přezkoumávat?	63
2.1 Úvod do kapitoly	63
2.2 Správní orgán dle soudního řádu správního	64
2.3 Ochrana (převážně) veřejným subjektivním právům?	66
2.4 Veřejná správa jako „škála činností“	70
2.5 Poznámka k zablokování dezinformačních webů	73
2.6 Místo pro materiální nahlížení?	76
2.7 Dílčí závěry	79

3	Potřebujeme více žalobních typů a na základě čeho mezi nimi volit?	81
3.1	Úvod do kapitoly.....	81
3.2	Kategorizace žalobních typů a její účel.....	82
3.3	Problematika určení „správného“ žalobního typu.....	87
3.4	Stručně k možnostem řešení.....	90
3.5	Rozhodnutí a zásah – nejproblematičtější hranice?	96
3.6	Dílčí závěry.....	99
4	V čem jsou žalobní typy (obsahově) odlišné a proč na tom záleží?	103
4.1	Úvod do kapitoly.....	103
4.2	Obecně k rozdílům mezi žalobními typy	104
4.3	Způsob soudní ochrany – výrokový potenciál.....	106
4.4	Vyslovení nicotnosti	112
4.5	Zatímní ochrana.....	114
4.6	Přezkum správního uvážení.....	117
4.7	Dílčí závěry.....	119
5	Jaká je podstata a význam formálního a materiálního přístupu ve správním soudnictví?	121
5.1	Úvod do kapitoly.....	121
5.2	Formální a materiální přístup	122
5.2.1	Formální pojetí.....	123
5.2.2	Materiální pojetí.....	124
5.3	Význam ve správním soudnictví.....	125
5.4	Nástín schématu pro určení právní formy.....	128
5.4.1	Právní forma předpokládaná nebo skutečná?	128
5.4.2	Posouzení materiálních prvků.....	130
5.4.3	Posouzení formálních prvků.....	133
5.5	Dílčí závěry.....	135
6	Jaké jsou důsledky tzv. propůjčování formy ve správním soudnictví?	137
6.1	Úvod do kapitoly.....	137
6.2	K formám činnosti veřejné správy.....	137
6.3	Propůjčení právní formy – základní charakteristika a účel.....	143

6.4	Propůjčování formy v kontextu správního soudnictví.....	145
6.5	Dílčí závěry.....	148
7	Umožňuje systém žalobních typů přezkum normativních aktů?.....	151
7.1	Úvod do kapitoly.....	151
7.2	Soudní ochrana před normativními správními akty	152
7.3	Normativní správní akty před správními soudy	155
7.3.1	Přezkum služebních předpisů.....	156
7.3.2	Přezkum opatření obecné povahy	156
7.3.3	Přezkum nezákonných zásahů.....	158
7.3.4	Přezkum rozhodnutí	159
7.3.5	Neaplikování normativního správního aktu	161
7.4	Dílčí závěry.....	162
8	Opodstatnění nečinnostní žaloby, aneb nadbytečný žalobní typ?.....	165
8.1	Úvod do kapitoly.....	165
8.2	Dvojkolejnost soudní ochrany proti nečinnosti.....	165
8.3	Tzv. nečinnostní zásahy.....	167
8.4	Žalobní typy a možná řešení.....	170
8.4.1	Rozšíření nečinnostní žaloby?.....	171
8.4.2	Spojení zásahové a nečinnostní žaloby?	173
8.4.3	Několik poznámek k nastavení lhůt.....	174
8.5	Dílčí závěry.....	177
9	Jaké je současné postavení ochrany veřejného zájmu v systému žalobních typů?	179
9.1	Úvod do kapitoly.....	179
9.2	Obecná východiska zvláštní žalobní legitimace	181
9.3	Specifika žaloby nejvyššího státního zástupce	185
9.4	Aktivní procesní legitimace.....	189
9.5	Věcné posouzení žalob	194
9.6	Rozsah žalobní legitimace.....	197
9.7	Dílčí závěry.....	200
10	Jaké jsou projevy tzv. soudního dualismu a je opodstatněné jeho zachování?	203
10.1	Úvod do kapitoly.....	203

10.2	Charakteristika soudního dualismu.....	203
10.2.1	Dualismus soudní kontroly veřejné správy.....	203
10.2.2	Historická východiska.....	205
10.2.3	Stručně k dualismu práva.....	207
10.3	Projevy soudního dualismu v platné právní úpravě.....	208
10.3.1	Rozhodování správních orgánů namísto civilních soudů.....	209
10.3.2	Rozhodování civilních soudů namísto správních soudů.....	212
10.4	Opodstatněnost zachování dualismu?.....	215
10.4.1	Dostatečnost poskytované ochrany subjektivním právům.....	216
10.4.2	Zjednodušení procesní úpravy.....	219
10.4.3	Eliminace kompetenčních sporů.....	221
10.5	Dílčí závěry.....	223
11	Jak souvisí poskytování ochrany ve správním soudnictví a oblast odškodňování?.....	225
11.1	Úvod do kapitoly.....	225
11.2	Povaha odpovědnosti za škodu při výkonu veřejné moci.....	226
11.2.1	Odpovědnost za škodu jako prostředek ochrany práva.....	226
11.2.2	Obecný vztah odpovědnosti za škodu a správního soudnictví.....	228
11.3	Procesní návaznosti.....	230
11.3.1	Návaznosti zákona o odpovědnosti za škodu na soudní řád správní.....	230
11.3.2	Návaznosti soudního řádu správního na zákon o odpovědnosti za škodu.....	232
11.4	Obsahové návaznosti.....	236
11.4.1	Pojetí „rozhodnutí“.....	236
11.4.2	Nezákonný zásah a nesprávný úřední postup.....	239
11.5	Možné „systémové“ úvahy.....	241
11.5.1	Akceptace kompenzační funkce správního soudnictví?.....	241
11.5.2	Posílení kompenzační funkce za současného stavu?.....	242
11.5.3	Odškodňování před správními soudy?.....	243
11.6	Dílčí závěry.....	244
12	Závěr.....	247
	Summary.....	255
	Literatura a další použité zdroje.....	259
	Monografie a komentáře.....	259
	Články v časopisech a příspěvky ve sbornících.....	264
	Internetové a jiné zdroje.....	270